

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

DOMENICA MINNITI-ΓΚΩΝΙΑ

DOMENICA MINNITI-ΓΚΩΝΙΑ

Καθηγήτρια Ιταλικής Γλωσσολογίας και Μετάφρασης (ΦΕΚ διορισμού: 1439 (τ. Γ΄)/4.12.2018

Τηλέφωνο: 0030-210-7277674 (γραφείο 805)

Τηλομοιότυπο: 0030-210-7277674

Ηλεκτρονική διεύθυνση: domini@isll.uoa.gr

Personal page:

www.isll.uoa.gr

www.academia.com

www.facebook.com

ΣΠΟΥΔΕΣ

1. Διδακτορικό δίπλωμα, Τμήμα Φιλολογίας, ΕΚΠΑ, 1996.
2. Diploma di Specializzazione in Linguistica italiana, Dipartimento di Scienze del Linguaggio, Università La Sapienza της Ρώμης, 1990.
3. Πτυχίο Lingue e Letterature Straniere Moderne – Indirizzo Europeo, Facoltà di Lettere e Filosofia, Università Orientale της Νάπολης, 1983, βαθμός: 110/110 *magna cum laude* (Γλώσσα και Φιλολογία τετραετούς φοίτησης: Αγγλική. Γλώσσες και Φιλολογία διετούς φοίτησης: Γαλλική, Γερμανική, Νέα Ελληνική).

ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ

Ιταλική και καλαβρική διάλεκτος (μητρικές), Αγγλική, Γαλλική, Γερμανική, Ισπανική, Πορτογαλική, Ελληνική, ελληνοκαλαβρική διάλεκτος.

ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΑ

– 1990-1997: ΕΕΔΙΠ της Ιταλικής Γλώσσας στο Διδασκαλείο Ξένων

Γλωσσών του ΕΚΠΑ.

- 1997-1999: Λέκτορας στο Τμήμα Ξένων Πολιτισμών του ΕΚΠΑ.
- 1999-2002: Λέκτορας στο Τμήμα Ιταλικής και Ισπανικής Γλώσσας και Φιλολογίας.
- 2002-2004: Επίκουρη Καθηγήτρια στο ίδιο Τμήμα.
- 2004-2014: μόνιμη Επίκουρη Καθηγήτρια στο ΤΠΦ (με ένταξη αυτοδίκαια το 2009).
- 2014-2018: Αναπληρώτρια Καθηγήτρια στο ΤΠΦ.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ

Επαφή γλωσσών, ελληνοϊταλικό ιδίωμα της Καλαβρίας, ιταλικές διάλεκτοι, ιστορία της γλώσσας, ελληνικές διάλεκτοι, ετυμολογία, λεξικογραφία, συγκριτική λεξικολογία, λεξικός δανεισμός. Μετάφραση, εφαρμοσμένη γλωσσολογία στη διδακτική της ΞΓ, γλωσσικός προγραμματισμός.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

- 1981-: Μέλος, και κατά τη διετία 1983-1985 Πρόεδρος, του πολιτιστικού συλλόγου «Jalò tu Vua» των Ελληνόφωνων της Καλαβρίας (Bona Marina, Ιταλία).
- 1982-: Μέλος του πολιτιστικού συλλόγου των Ελληνόφωνων και Αλβανόφωνων της Καλαβρίας «Kalavria» (Cosenza, Ιταλία).
- 1985-: Μέλος της Associazione Nazionale dei Neogrecisti Italiani.
- 1989-: Μέλος της Ελληνικής Λαογραφικής Εταιρείας.
- 1990-: Μέλος της Εταιρείας Βοιωτικών Μελετών.
- 1996-: Μέλος της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών.
- 2000-: Μέλος της Società Italiana di Glottologia (SIG).
- 2002-: Μέλος της Società di Linguistica Italiana (SLI).
- 2000-: Μέλος του Gruppo di Studio sul Parlato της Società di Linguistica Italiana.
- 2002-2006: Μέλος της Ελληνικής Εταιρείας Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας.
- 2004-: Μέλος της Ελληνικής Γλωσσικής Κληρονομιάς.
- 2011-: Μέλος της Associazione Italianisti nei Balcani (Banja Luka, Βοσνία Ερζεγοβίνη).
- 2012-: Μέλος της European Society of Translators (EST).
- 2013-: Μέλος της Associazione per la Storia della Lingua Italiana (ASLI).
- 2019-: Μέλος της International Society for Historical Lexicography and Lexicology (ISHLL).
- 2019-: Μέλος της Ελληνικής Ονοματολογικής Εταιρείας.

ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ

- 1987: του Υπουργείου Παιδείας, για την παρακολούθηση μαθημάτων Νεοελληνικής Γλώσσας και Φιλολογίας στο Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών.
- 1988: του Ιδρύματος «Ε. και Κ. Ουράνη» της Ακαδημίας Αθηνών, για εκπόνηση μελέτης στο Κέντρο Λαογραφίας καθώς επίσης στο Κέντρο Ερεύνης των Νεοελληνικών Διαλέκτων (βλ. Δημοσιεύματα).
- 1988-1991: του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής στο Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών.
- 1989: του Πανεπιστημίου Αθηνών για την παρακολούθηση θερινών μαθημάτων Ελληνικής Γλώσσας και Φιλολογίας (ΘΥΕΣΠΑ).
- 1990: του Ministero Affari Esteri για τη φοίτηση στο Corso di specializzazione στο Πανεπιστήμιο La Sapienza της Ρώμης.

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ

- 1981-1985: Συνεργασία με το Comitato federativo delle minoranze linguistiche d'Italia (CONFEMILI) για το ελληνικοϊταλικό ιδίωμα της Καλαβρίας.
- 1984: Εκπροσώπηση των Ελληνόφωνων της Καλαβρίας στο Conseil de l'Europe (Conference Permanente des Pouvoirs Locaux et Régionaux).
- 1985: Εισήγηση στην Conference Permanente des Pouvoirs Locaux et Régionaux του Conseil de l'Europe για την ίδρυση ενός Ινστιτούτου Σπουδών στην ελληνόφωνη περιοχή της Καλαβρίας (4-5 Απριλίου 1985).
- 1985-1992: Συνεργασία για την Ελληνική γλώσσα με το περιοδικό Magna Graecia της Cosenza (Ιταλία).
- 1988-1990: Λεξιλόγιο ελληνοϊταλικού ιδιώματος της Καλαβρίας, Κέντρο Ερευνας των Νεοελληνικών Διαλέκτων της Ακαδημίας Αθηνών.
- 1988-90: Συνεργασία με το Ίδρυμα Ουράνη για τις μεταφράσεις Νεοελλήνων συγγραφέων στην Ιταλική γλώσσα.
- 1996: Μέλος της Διεθνούς Επιτροπής του Ιδρύματος Ωνάση για το Βραβείο θεατρικού έργου από ξένες γλώσσες.
- 2002: Συμμετοχή (αμισθί) στο Πρόγραμμα INTERREG του Πανεπιστημίου Πατρών για την εδαφική συνεργασία Ιταλίας-Ελλάδας σε θέματα ελληνομάθειας.
- 2004-: Συνεργασία με το Università della Calabria στο πλαίσιο ερευνητικών προγραμμάτων για την παραγωγή και διάδοση γλωσσικού υλικού για την Ελληνική ως μειονοτική γλώσσα στην Ιταλία.
- 2011-: Μέλος της επιστημονικής επιτροπής του πολιτιστικού περιοδικού Fame di Sud (Ιταλία).
- 2012-: Υπεύθυνη για την επιστημονική σειρά *Lingue e culture* του εκδοτικού οίκου Città del Sole της Ιταλίας.
- 2016-: Μέλος Επιστημονικής Επιτροπής του περ. Μεταφρασιολογίας *Translatorica & Translata*, του Πανεπιστημίου του Łodz, Πολωνία.
- 2017-: Μέλος Επιτροπής Peer Reviewers του περ. *Synerghion* (Κατάνια Ιταλίας).
- 2018-: Μέλος του Osservatorio per gli italianismi nel mondo (Accademia della Crusca, Firenze).
- 2018-: Μέλος του Atlante Linguistico Mediterraneo (Università di Trieste, Palermo, Torino – Fondazione Cini di Venezia).
- 2020: Επιστημονικός Υπεύθυνος του προγράμματος DITALS στο πλαίσιο της Διαπανεπιστημιακής Συμφωνίας ΕΚΠΑ – Università per Stranieri di Siena.

ΕΠΙΧΟΡΗΓΟΥΜΕΝΑ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

- 1990-1992: Σύσταση και οργάνωση Ιταλικής Βιβλιοθήκης στη Φιλοσοφική Σχολή του ΕΚΠΑ, με επιχορήγηση του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ).
- 1999: Μεταδιδακτορική έρευνα με χορήγηση του Ιδρύματος «Κ. και Ε. Ουράνη»
- 2000-2007: «Γλωσσολογική έρευνα στην Ιταλία», με επιχορήγηση του ΕΛΚΕ του ΕΚΠΑ.
- 2007-2010: «Το ιταλικό λεξιλόγιο της Νέας Ελληνικής», με επιχορήγηση του ΕΛΚΕ του ΕΚΠΑ
- 2013: Πρόγραμμα για τη μελέτη, την προστασία και τη διδασκαλία της Ελληνικής ως μειονοτικής γλώσσας στην Καλαβρία, με επιχορήγηση του Ministero dell'Università e della Ricerca.

- 2015-2016: Ερευνητικό πρόγραμμα του ΕΛΚΕ του ΕΚΠΑ με τίτλο «Ιταλισμοί στο ελληνικό ναυτικό λεξιλόγιο» (Επιστημονική Υπεύθυνος).
- 2016-2017: Ερευνητικό πρόγραμμα «DISECLI. Diversità sociali, economiche, linguistiche, culturali», του Università del Salento (Lecce), σε συνεργασία με τα πανεπιστήμια Masarykova univerzita (Τσεχία) και Szegedi (Ουγγαρία), στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού Προγράμματος Erasmus Plus (Επιστημονική Υπεύθυνος για το ΕΚΠΑ).
- 2020: Παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού για την ιταλική γλώσσα, στο πλαίσιο της πράξης *Αναμόρφωσης Προγραμμάτων Σπουδών*, Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (ΕΣΠΑ 2014-2020).

ΆΛΛΕΣ ΕΡΕΥΝΕΣ

- 1990-2000 Έρευνα *Le traduzioni di opera italiane nelle riviste filologiche e letterarie della Facoltà di Lettere dell'Università di Atene*. Βιβλιογραφικό δοκίμιο, σσ. 150. Συντάχτηκε στο πλαίσιο του μαθήματος Θεωρία και Ιστορία της Μετάφρασης σε συνεργασία με την υποψ. δ.ρα Ε. Σαρρή και προπτυχιακούς φοιτητές του ΤΙΓΦ.
- 2015-: Συντονίστρια του Επιμορφωτικού εξ αποστάσεως Προγράμματος *Ιταλική γλώσσα και Μετάφραση* (ΚΕ.ΔΙ.ΒΙ.Μ. ΕΚΠΑ).
- 2020-: Συντονίστρια του Επιμορφωτικού εξ αποστάσεως Προγράμματος *Μετάφραση και Διερμηνεία (Αγγλικά, Γαλλικά, Γερμανικά, Ιταλικά)*.
- 2020-: Συντονίστρια του Επιμορφωτικού εξ αποστάσεως Προγράμματος *Διδασκαλία της Ιταλικής και της Αγγλικής ως ξένης γλώσσας* (ΚΕ.ΔΙ.ΒΙ.Μ. ΕΚΠΑ).

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΣΕ ΣΥΝΕΔΡΙΑ, ΣΥΜΠΟΣΙΑ, ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ – ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

- 1983: Συνάντηση του Centro Culturale di Studi italoellenici για τη διάδοση της Ελληνικής γλώσσας στην Ιταλία με την ευκαιρία της Αδελφοποίησης της Cuma (Bacoli, Νάπολη) με την Κύμη Ευβοίας (23-26 Απριλίου 1983).
- 1985 : Διεθνές Συνέδριο για την Εκατονταετηρίδα της Έδρας Νεοελληνικής Γλώσσας και Φιλολογίας στο Πανεπιστήμιο Orientale της Νάπολης (2-5 Μαΐου 1985).
- 1987: Διεθνές Συνέδριο για την Ελληνική γλώσσα στη νότια Ιταλία, υπό την αιγίδα της Ακαδημίας Αθηνών (Martano Απουλίας, 7-10 Οκτωβρίου 1987). Ανακοίνωση με τίτλο «Ο προφορικός λόγος των Ελληνόφωνων της Καλαβρίας».
- 1990: Διεθνές Συνέδριο «Λογοτεχνία και Επανάσταση», Περιοδικό Ομπρέλα (Αθήνα, ΕΑΤ-ΕΣΑ, 11-12 Ιανουαρίου 1990). Ανακοίνωση με τίτλο «Ο Γκράμσι και η λαϊκή γλώσσα και λογοτεχνία».
- 1992: I Convegno di Studi Ellenofoni (IRRSEC, Bova Marina, 1-3 dicembre 1992). Ανακοίνωση με τίτλο «Proposta per la fondazione di un istituto di studi nell'area grecofona calabrese».
- 1992: Α΄ Διεθνές Συνέδριο Ελληνικών Σπουδών, Υπουργείο Πολιτισμού (Αθήνα, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, 16-18 Ιουνίου 1992). Ανακοίνωση με τίτλο «Οι σπουδές Νεοελληνικής Γλώσσας και Φιλολογίας στην Ιταλία».
- 1992: Διήμερο για τη Βυζαντινή Καλαβρία (Αθήνα, Ίδρυμα Γουλανδρή Χορν, 30-31 Μαρτίου 1992). Ανακοίνωση με θέμα τη γλώσσα και τις παραδόσεις των Ελληνόφωνων της Καλαβρίας.

- 1994: Il Convegno di Studi Ellenofoni (IRRSEC, Bova Marina, 6-8 giugno 1996). Ανακοίνωση με τίτλο «Per una ricerca sociolinguistica nella grecofonia calabrese: problemi e prospettive» (βλ. Κατάλογος έργων κατά κατηγορίες).
- 1996: Πολιτιστικό Δίημερο για τις πολιτιστικές σχέσεις Ελλάδας και Ιταλίας (Υπουργείο Πολιτισμού, Ιερά Μονή Καισαριανής, 29-30 Ιουνίου 1996). Ανακοίνωση με θέμα τα πολιτισμικά πρότυπα των Ελληνόφωνων της Καλαβρίας για τη γυναίκα μέσα από τη γλώσσα τους.
- 1996: Τηλεοπτική Εκπομπή *Τη γλώσσα μου έδωσαν Ελληνική* (Ελληνική Τηλεόραση 1, 30 Απριλίου 1996). Παρέμβαση-συζήτηση με τον καθ. Γ. Μπαμπινιώτη για τη σημερινή κατάσταση των ελληνοϊταλικών ιδιωμάτων της νότιας Ιταλίας.
- 1996: Διεθνές Συνέδριο «Μετάφραση: Θεωρία – Πράξη – Μετάγχιση Πολιτισμού (Ιόνιο Πανεπιστήμιο, 6-8 Δεκεμβρίου 1996). Ανακοίνωση με θέμα τις γλωσσικές διαδρομές και διαπολιτιστική επικοινωνία στις μεταφράσεις ελληνικών βιβλίων που έγιναν στην ιταλική γλώσσα.
- 1998: Διεθνές Συνέδριο για τα 200 χρόνια από τη γέννηση του Δ. Σολωμού (Πανεπιστήμιο Αθηνών 7-10 Οκτωβρίου 1998). Ανακοίνωση με τίτλο «Η ιταλική γλώσσα του Σολωμού».
- 1998: Διεθνές Συνέδριο «Η ελληνική παρουσία στην Κάτω Ιταλία και Σικελία» (Ιόνιο Πανεπιστήμιο, 29-31 Οκτωβρίου 1998). Ανακοίνωση με τίτλο «Μορφολογικά και φωνολογικά χαρακτηριστικά του ελληνοϊταλικού ιδιώματος της Καλαβρίας».
- 2000: First Conference of Modern Greek Dialects and Linguistics Theory (Πανεπιστήμιο Πατρών, 12-15 Οκτωβρίου 2000). Ανακοίνωση με τίτλο «Ιταλοελληνική διγλωσσία. Το ελληνοκαλαβρικό ιδίωμα από μία νέα οπτική γωνία».
- 2000: Il Convegno Internazionale Italianisti (Τμήμα Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, 28-31 Ιανουαρίου 2000). Ανακοίνωση με τίτλο «L'insegnamento dell'Italiano nella Facoltà di Lettere e nel Centro di Lingue Straniere dell'Università di Atene tra passato e presente».
- 2001: Congresso Internazionale di Linguistica Acquisizionale «Italiano di stranieri/Italiano per stranieri» (Dipartimento di Linguistica, Università di Pavia, 19-21 Απριλίου 2001). Ανακοίνωση με θέμα την ιταλική γλώσσα ως ξένη στην Ελλάδα.
- 2001: Συνάντηση των φοιτητικών οργανώσεων για το «2001 Ευρωπαϊκό Έτος Γλωσσών» (Φιλοσοφική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών, 25 Μαΐου 2001). Παρέμβαση με θέμα τα γλωσσικά/γλωσσολογικά μαθήματα του προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών στην Ιταλική Κατεύθυνση του ΤΠΓΦ).
- 2001: Α΄ Συνάντηση Επιμελητών (Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών, Πανεπιστήμιο Αθηνών, 1^η Ιουνίου 2001). Παρέμβαση με θέμα την ανάπτυξη της φωνολογικής δεξιότητας σε ενήλικες μαθητές με την Ελληνική ως μητρική γλώσσα.
- 2002: Incontro degli studiosi e dei rappresentanti delle lingue minoritarie della Regione Calabria (Dipartimento di Linguistica, Università di Arcavacata, 11 Απριλίου 2002). Παρέμβαση για τη διδασκαλία της Ελληνικής στην Ιταλία υπό το πρίσμα της νέας νομοθεσίας για τις μειονοτικές γλώσσες.
- 2003: Β΄ Συνάντηση Επιμελητών (Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών, ΕΚΠΑ, 5 Μαΐου 2003). Παρέμβαση με θέμα την ανάπτυξη της λεξικολογικής δεξιότητας σε ενήλικες μαθητές με την Ελληνική ως μητρική γλώσσα.
- 2006: Διεθνές Συνέδριο με τίτλο «Αχαΐα και Νότιος Ιταλία. Επικοινωνία, ανταλλαγές και σχέσεις από την Αρχαιότητα ως σήμερα» (Εταιρεία Επιστήμης και Πολιτισμού Αιγαλείας, Αίγιο, 13-15 Ιουλίου 2006). Ανακοίνωση με θέμα τη γλωσσική και πολιτισμική κληρονομιά της Ελληνόφωνης Καλαβρίας.

- 2008: Δ' Πανελλήνιο Συνέδριο «Η Νάξος δια μέσου των αιώνων» (Δήμος Κωμιακής, 4-7 Σεπτεμβρίου 2008). Ανακοίνωση.
- 2011: Convegno Internazionale di Studi «L'italiano nel mondo, a 150 anni dall'Unità d'Italia» (Universitadi din Craiova, 16-17 Σεπτεμβρίου 2011). Ανακοίνωση.
- 2011: ΙΑ' Διεθνές Κρητολογικό Συνέδριο (Ιστορική Λαογραφική Εταιρεία Ρεθύμνης, 21-27 Οκτωβρίου 2011). Ανακοίνωση.
- 2011: Ημερίδα με τίτλο «Ελλάδα-Ιταλία: πολιτισμικές αλληλεπιδράσεις» (ΤΙΓΦ, 30 Νοεμβρίου 2011). Ανακοίνωση.
- 2012: I Konferenca e Pare Ndërkombëtare e Studimeve Shqiptaro-Greke (Lidhja Filologjike Shqiptaro-Greke – Università di Tirana, 25 Μαρτίου 2012). Προεδρία συνεδρίας.
- 2012: Convegno Internazionale di Studi «Discorso, identità e cultura nella lingua e nella letteratura italiana» (Universitadi din Craiova, 21 - 22 Σεπτεμβρίου 2012). Προεδρία συνεδρίας.
- 2013: Παρουσίαση του Προγράμματος για τη μελέτη, την προστασία και τη διδασκαλία της Ελληνικής ως μειονοτικής γλώσσας στην Καλαβρία. Dipartimento di Linguistica e Scienze dell'Educatione, Università di Arcavacata, 26 Φεβρουαρίου 2013.
- 2013: Convegno Internazionale «Graecum est. Identità, morfologia, trasformazioni e sopravvivenze di una millenaria lingua di cultura» (Università degli studi di Napoli Federico II, 30-31 Μαΐου 2013). Ανακοίνωση.
- 2013: Δ' Διεθνές Συνέδριο Καρπαθιακής Λαογραφίας (Ινστιτούτο Λαϊκού Πολιτισμού Καρπάθου Τμήματος Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, Κάρπαθος, 8-12 Μαΐου 2013). Ανακοίνωση.
- 2014: Ι' Πανιώνιο Συνέδριο, Κέρκυρα, Εταιρεία Κερκυραϊκών Σπουδών, 1-5 Μαΐου 2014.
- 2016: Διάλεξη με θέμα «Το ξένο και το εγχώριο: μία ανάγνωση σύμφωνα με τον Berman των ελληνικών μεταφράσεων τεσσάρων Ιταλών λογοτεχνών (Φόσκολο, Μαρινέτι, Ουγκαρέτι, Παπίνι)», στο ΠΜΣ «Μετάφραση και Διερμηνεία» του Τμήματος Τουρκικών και Σύγχρονων Ασιατικών Σπουδών του ΕΚΠΑ (30 Μαΐου).
- 2016: Διάλεξη με θέμα «Γλώσσα και εθνική ανάταση: η συνύπαρξη Ιταλικής και Ελληνικής γλώσσας στους Επτανήσιους μεταφραστές από τον ΙΗ' αι. έως τις μέρες μας» στο ΠΜΣ «Μετάφραση και Διερμηνεία» του Τμήματος Τουρκικών και Σύγχρονων Ασιατικών Σπουδών του ΕΚΠΑ (1η Ιουνίου).
- 2016: Διάλεξη με θέμα «Traduzione, rifacimento e imitazione: testi letterari italiani in Grecia e testi prodotti da Greci bilingui dall'età di mezzo ai nostri giorni», στο πλαίσιο της *Giornata di Studi italogreci*, Università per Stranieri di Perugia – Associazione Culturale Umbria-Grecia «Alarico Silvestri» (21η Οκτωβρίου).
- 2017: Συνέδριο «Το ελληνικό σχολείο σήμερα: η Φιλοσοφική Σχολή συζητά και προτείνει» (Φιλοσοφική Σχολή ΕΚΠΑ, 1 & 2 Δεκεμβρίου). Ανακοίνωση.
- 2018: Διάλεξη με θέμα «Η διάδοση της ιταλικής γλώσσας στην Ελλάδα: γλωσσικός δανεισμός και μετάφραση», στο *Settimana dell'italiano in Grecia* που διοργανώθηκε από το Μορφωτικό Ινστιτούτο και την Ιταλική Πρεσβεία στην Τεχνόπολι του Δήμου Αθηναίων (16 Απριλίου).
- 2018: ΙΑ' Διεθνές Πανιώνιο Συνέδριο της Εταιρείας Κεφαλληνιακών Ιστορικών Ερευνών (Κεφαλονιά, 21-25 Μαΐου). Ανακοίνωση.
- 2018: Διεθνές Συνέδριο «Itinerari dialettali. Omaggio a Manlio Cortelazzo a cento anni dalla nascita», του Dipartimento di studi linguistici e letterari του Πανεπιστημίου της Πάδοβας, υπό την αιγίδα της Accademia della Crusca (Sappada / Plodn, 3- 7 Ιουλίου 2018). Ανακοίνωση.

- 2019: Διεθνές Συνέδριο *Italoellenica. Συναντήσεις για τη γλώσσα και τη μετάφραση* (ΕΚΠΑ-Accademia della Crusca, 1η Νοεμβρίου 2019). Ανακοίνωση.
- 2019: Ημερίδα *L'Italia incontra la Grecia. Μεταφράσεις, παραδόσεις και πολιτιστικές πρακτικές* (Istituto Italiano di Cultura in Atene, 6 Μαρτίου). Ανακοίνωση.
- 2019: Ανακήρυξη του Luca Serianni, καθηγητή Παν/μίου Ρώμης La Sapienza, μέλους Accademia dei Lincei, Accademia della Crusca, επίτιμου Προέδρου Società Dante Alighieri σε Επίτιμο Διδάκτορα του ΕΚΠΑ. Παρουσίαση (31 Οκτωβρίου).
- 2019: *IV Colloquium Osservatorio degli italianismi nel mondo* (Φλωρεντία, Accademia della Crusca, 4-5 Απριλίου 2019). Ανακοίνωση.
- 2019: *Grado e la lingua del mare. Incontro dell'Atlante Linguistico Mediterraneo* (Grado, 30 Σεπτεμβρίου-2 Οκτωβρίου 2019). Ανακοίνωση.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ Η ΣΥΜΠΟΣΙΩΝ

- Μέλος οργανωτικής επιτροπής του Διεθνούς Συνεδρίου για την Εκατονταετηρίδα της Έδρας Νεοελληνικής Γλώσσας και Φιλολογίας στο Πανεπιστήμιο Orientale της Νάπολης (2-5 Μαΐου 1985).
- Μέλος επιστημονικής επιτροπής του I Convegno di Studi Ellenofoni (IRRSEC, Bova Marina, 1-3 dicembre 1992).
- Μέλος επιστημονικής επιτροπής του Διήμερου για τη Βυζαντινή Καλαβρία (Αθήνα, Ίδρυμα Γουλανδρή Χορν, 30-31 Μαρτίου 1992).
- Μέλος οργανωτικής επιτροπής του Convegno Internazionale «Graecum est. Identità, morfologia, trasformazioni e sopravvivenze di una millenaria lingua di cultura» (Università degli studi di Napoli Federico II, 30-31 Μαΐου 2013).
- Επιστημονικός Υπεύθυνος του Συνεδρίου «Italoellenica. Ελληνοϊταλικές Συναντήσεις για τη Γλώσσα και τη Μετάφραση» στο ΕΚΠΑ (21 Νοεμβρίου 2015).
- Επιστημονικός Υπεύθυνος για την επίσκεψη του καθηγητή του Πανεπιστημίου της Μάλτας Arnold Cassola στο ΤΙΓΦ (11 Απριλίου 2016).
- Επιστημονικός Υπεύθυνος για την επίσκεψη του καθηγητή του Πανεπιστημίου της Bologna Sergio Scalise στο ΤΙΓΦ (21 Μαρτίου 2017).
- Συντονίστρια της επιστημονικής επιτροπής διοργάνωσης του Διεθνούς Συνεδρίου «Italoellenica. Ελληνοϊταλικές Συναντήσεις για τη Γλώσσα και τη Μετάφραση» στο ΕΚΠΑ (23 Νοεμβρίου 2017) σε συνεργασία με τα Πανεπιστήμια Orientale της Napoli, Μάλτας, Πόλας Κροατίας.
- Επιστημονικός Υπεύθυνος για την επίσκεψη της καθηγήτριας του Πανεπιστημίου του Cagliari Cristina Lavinio στο ΤΙΓΦ (23 Μαρτίου 2018).
- Επιστημονικός Υπεύθυνος (σε συνεργασία με τον συνάδελφο του ΤΙΓΦ Γ. Μικρό) για την επίσκεψη του καθηγητή του Πανεπιστημίου της Padova Michele Cortelazzo (4-8 Μαΐου 2018).
- Επιστημονικός Υπεύθυνος του Συνεδρίου «Italoellenica. Ελληνοϊταλικές Συναντήσεις για τη Γλώσσα και τη Μετάφραση» στο ΕΚΠΑ (1 Νοεμβρίου 2019), υπό την αιγίδα της Accademia della Crusca της Φλωρεντίας.
- Επιστημονικός Υπεύθυνος για την επίσκεψη του καθηγητή Massimo Palermo του Πανεπιστημίου per Stranieri της Siena στο ΤΙΓΦ (19 Μαρτίου 2020).
- Επιστημονικός Υπεύθυνος για την ανακήρυξη του καθηγητή του Πανεπιστημίου της Ρώμης La Sapienza Luca Serianni σε επίτιμο διδάκτορα του ΕΚΠΑ (30 Οκτωβρίου).

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ

- 2002 Επίσκεψη για εξαμηνιαία διδασκαλία στο Πανεπιστήμιο της Καλαβρίας της Cosenza, Dipartimento di Linguistica. Διδασκαλία θεμάτων γλώσσας και πολιτισμού των ελληνόφωνων της Καλαβρίας.
- 2008 Επίσκεψη για εξαμηνιαία διδασκαλία στο Πανεπιστήμιο της Πίζας, Dipartimento di Linguistica. Διδασκαλία μαθημάτων Γλωσσολογίας και συνεργασία στην έκδοση του περιοδικού *Italia dialettale* (ίδρ. το 1925 από τον διακεκριμένο διαλεκτολόγο Clemente Merlo (βλ. και 2.3.1.).

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ERASMUS

- Υπεύθυνη για το Πρωτόκολλο συνεργασίας ERASMUS με το Department of Translation and Interpreting Studies του Πανεπιστημίου της Μάλτας (2014).
- Υπεύθυνη για το Πρωτόκολλο συνεργασίας ERASMUS με το Università Orientale της Napoli (2015)
- Υπεύθυνη για το Πρωτόκολλο συνεργασίας ERASMUS με το Università per Stranieri της Perugia (2016)
- Υπεύθυνη για το Πρωτόκολλο συνεργασίας ERASMUS με το Università per Stranieri της Siena (2016)
- Υπεύθυνη για το Πρωτόκολλο συνεργασίας ERASMUS με το Università del Salento του Lecce (2016)
- Υπεύθυνη για το Πρωτόκολλο συνεργασίας ERASMUS με το Università της Pola Κροατίας (2017)
- Υπεύθυνη για το Πρωτόκολλο συνεργασίας ERASMUS με το Università της Trieste (2018)
- Υπεύθυνη για το Πρωτόκολλο συνεργασίας ERASMUS με το Università per Stranieri του Reggio Calabria (2018)
- Υπεύθυνη για το Πρωτόκολλο συνεργασίας ERASMUS με το Università του Udine (2019).
- Υπεύθυνη για την πρακτική άσκηση της φοιτήτριας του Πανεπιστημίου της Perugia F. Calosi (2016-2017)
- Υπεύθυνη για την πρακτική άσκηση της φοιτήτριας E. Kuqi στο Università del Salento του Lecce (2016)
- Υπεύθυνη για την πρακτική άσκηση της φοιτήτριας F. Calosi του Università per Stranieri της Siena (2016-2017)
- Υπεύθυνη για την πρακτική άσκηση της φοιτήτριας B. Σερέτη στο Università del Salento του Lecce (2018)
- Υπεύθυνη για την πρακτική άσκηση της φοιτήτριας B. Σκρεμμύδα στο Università del Salento του Lecce (2019)

2. ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ

I. ΔΙΑΤΡΙΒΕΣ

1. 1983 – *Oralità e poesia nei grecofoni della Calabria*. Napoli: Università Orientale, Corso di Laurea in Lingue e Letterature Straniere Moderne (πτυχιακή διατριβή)¹.
2. 1990 – *Per una ricerca sociolinguistica nella grecità calabrese: questioni e proposte*. Roma: Università La Sapienza, Dipartimento di Scienze del Linguaggio (μεταπτυχιακή εργασία)².
3. 1996 – *Λαϊκή γλώσσα, λογοτεχνία και πολιτισμός: το εθνικό-λαϊκό στοιχείο στον Σεφέρη και τον Gramsci*. Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Τμήμα Φιλολογίας, 1996 (διδακτορική διατριβή)³.
Αναφορά: Γ. Γιαννουλοπούλου, «Η γλωσσολογική θεωρία στην Ιταλία και οι επιδράσεις της στην ελληνική γλωσσολογική σκέψη», *Πρακτικά της Επιστημονικής Ημερίδας «Ελλάδα-Ιταλία: πολιτισμικές αλληλεπιδράσεις» (ΕΚΠΑ, 30 Νοεμβρίου 2011)*, Αθήνα 2012.

II. ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΕΣ

1. 2002 – *Storia della lingua italiana*. Πανεπιστήμιο Αθηνών, σσ. 92 (βλ. Αναλυτικό Υπόμνημα, II.1).
2. 2008 – *Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών για τη διδασκαλία της Ιταλικής γλώσσας στο Ενιαίο Λύκειο*. Παιδαγωγικό Ινστιτούτο – Υπουργείο Παιδείας, Αθήνα (σε συνεργασία με Ν. Μήτση, Β. Καγκά) (βλ. Αναλυτικό Υπόμνημα, II.2).
3. 2010 – *Le parole e i significati dell'italiano*. Leader Books, Αθήνα, σσ. 189. ISBN: 978-960-7901-78-1 (βλ. Αναλυτικό Υπόμνημα, II.3)
Αναφορά: Γ. Γιαννουλοπούλου, «Ιδεολογήματα σχετικά με την εκμάθηση ξένων γλωσσών: η περίπτωση της εκμάθησης της Ιταλικής από φυσικούς ομιλητές της Ελληνικής», *Πρακτικά των Italoellenica. Ελληνοϊταλικές Συναντήσεις για τη Γλώσσα και τη Μετάφραση (ΕΚΠΑ, 21 Νοεμβρίου*

¹ Πρόκειται για εισαγωγή στο ζήτημα της προέλευσης του ελληνικού ιδιώματος στην Καλαβρία, περιοχή από την οποία κατάγομαι. Βλ. αναλυτική αναφορά στις Εργασίες σε εξέλιξη, αρ. 1.

² Στην εργασία αυτή εξετάζεται η επιτακτική ανάγκη να γινόταν η καταμέτρηση του ελληνόφωνου πληθυσμού στην επαρχία του Reggio της Καλαβρίας, όσο ακόμη η χρήση του ήταν ζωντανή. Προτείνονται μεθοδολογία και πρακτικοί τρόποι για την υλοποίηση μιας κοινωνιογλωσσολογικής έρευνας αυτής της έκτασης (σύνταξη δελτίου απογραφής, συνεντεύξεις με τους ομιλητές, κοκ.). Η μελέτη βασίστηκε σε προηγούμενες επιτόπιες έρευνες που είχαν πραγματοποιηθεί το 1986 στο Πανεπιστήμιο του Lecce από τον Καθ. Α. Μ. Sobrero και την ομάδα του για τη μελέτη της Ελληνικής ως μειονοτικής γλώσσας στην Απουλία.

³ Η μελέτη φιλοδοξεί να συγκρίνει τις απόψεις τους γύρω από μία συγκεκριμένη πτυχή του έργου τους: την ενασχόληση, με σκοπό την προβολή του, με το εθνικό - λαϊκό στοιχείο στη γλώσσα, τη λογοτεχνία και τον πολιτισμό, του λαού-έθνους στην Ελλάδα και την Ιταλία αντίστοιχα. Επιχειρώντας τον παραλληλισμό ανάμεσα στον στοχασμό του Σεφέρη και του Γκράμσι, ο συγκριτολόγος επικεντρώνει κυρίως την προσοχή του στις αναλογίες, οι οποίες υφίστανται αυτόνομα στη σκέψη των δύο αυτών στοχαστών. Το κυριότερο στοιχείο σύγκρισης αποτελείται από την προσοχή που δίνουν ο Σεφέρης και ο Γκράμσι στις εθνικές-λαϊκές μορφές και στα θέματα της λαϊκής γλώσσας, της λογοτεχνίας και του πολιτισμού των δύο λαών, τα οποία προβάλλονταν κατά την εποχή τους από τους Έλληνες και Ιταλούς διανοούμενους αντίστοιχα. Πρόθεσή τους είναι να προσδιορίσουν ένα πολιτισμικό πρότυπο βασισμένο στην κληρονομιά του λαού-έθνους, και συνεπώς αντίθετο με τα πρότυπα που έθετε η συντηρητική διάνοηση σε Ελλάδα και Ιταλία, με τα ιδεολογήματά της της «ελληνικότητας» και της «ιταλικότητας», αντίστοιχα. Η εργασία εκτείνεται σε τέσσερα κεφάλαια συν τη Βιβλιογραφία. Σύνοψη των κεφαλαίων που είναι αφιερωμένα στη γλώσσα, δημοσιεύτηκε με τη μορφή άρθρου στην *Επιστημονική Επετηρίδα της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών* το 2007.

- 2015), Εκδόσεις Πανεπιστημίου Αθηνών – Εργαστήριο Γλώσσας, Μετάφρασης και Μελέτης των σχέσεων μεταξύ Ιταλικής και Ελληνικής γλώσσας, σσ. 79-84.
4. 2012 – *Italiano LS. Teoria e prassi*. Αθήνα . ISBN: 978-960-93-4263-6 (Βλ. Αναλυτικό Υπόμνημα, Π.4).
  5. 2012 – *La ienti de Sion. Un'elegia del XIII sec. in dialetto giudeo-italiano*. Reggio Cal.: Città del Sole. ISBN: 978-88-7351-562-3 (βλ. Αναλυτικό Υπόμνημα, Π.5).
  6. 2018 – *Italoellenica A'. Μελέτες για τον λεξικό δανεισμό*. Αθήνα: Γρηγόρη. ISBN: 978-960-612-075-6 (βλ. Αναλυτικό Υπόμνημα, Π.6).
  7. 2018 – *La Traduzione. Storia – Teoria – Pratica*. Αθήνα: Εκδόσεις του Πανεπιστημίου Αθηνών. ISBN: 978-960-466-190-9 (βλ. Αναλυτικό Υπόμνημα, Π.7).

III. ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΕΣ ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

1. 2015 – D. Minniti-Γκώνια, Ε. Σελλά, Γ. Ζώρας, Γ. Κωστοπούλου, *Μετάφραση*. Αθήνα: ΚΕΚ ΕΚΠΑ. Εγχειρίδιο διδασκαλίας στο Πρόγραμμα Συμπληρωματικής Εκπαίδευσης «Ιταλική γλώσσα και Μετάφραση» (τα κεφφ. «Ιστορία και Θεωρία της Μετάφρασης» και «Επισκόπηση μεταφράσεων από την ιταλική στη ελληνική και αντίστροφα»).
2. 2015 – D. Minniti-Γκώνια, Χρ. Χαραλαμπίδης, Ι. Ε. Σαριδάκης, Ε. Μούκα, *Λεξικογραφία & Ορολογία*. Αθήνα: ΚΕΚ ΕΚΠΑ. Εγχειρίδιο διδασκαλίας στο Πρόγραμμα Συμπληρωματικής Εκπαίδευσης «Ιταλική γλώσσα και Μετάφραση» (τα κεφφ. «Ιταλοελληνική και Ελληνοϊταλική Λεξικογραφία», «Λεξιλόγιο της Ιταλικής και ειδικά λεξιλόγια», «Λεξιλόγιο Τουρισμού και Μετάφραση», «Εξάσκηση στη Μετάφραση Ι»).
3. 2015 – D. Minniti-Γκώνια, Ι. Ε. Σαριδάκης, Ε. Μούκα, *Πρακτική της Μετάφρασης*. Αθήνα: ΚΕΚ ΕΚΠΑ. Εγχειρίδιο διδασκαλίας στο Πρόγραμμα Συμπληρωματικής Εκπαίδευσης «Ιταλική γλώσσα και Μετάφραση», (κεφφ. «Πρακτική της Μετάφρασης, «Εξάσκηση στη Μετάφραση ΙΙ»).
4. 2020 – D. Minniti-Γκώνια, Φ. Μπατσαλιά, Ε. Σελλά, Θ. Γκόγκας, *Ιστορία και Θεωρία της Μετάφρασης*. Αθήνα: ΚΕ.ΔΙ.ΒΙ.Μ. ΕΚΠΑ. Εγχειρίδιο διδασκαλίας στο Πρόγραμμα Συμπληρωματικής Εκπαίδευσης «Μετάφραση και Διερμηνεία».
5. 2020 – D. Minniti-Γκώνια, Στ. Βλαχόπουλος, *Ειδική Μετάφραση*. Αθήνα: ΚΕ.ΔΙ.ΒΙ.Μ. ΕΚΠΑ. Εγχειρίδιο διδασκαλίας στο Πρόγραμμα Συμπληρωματικής Εκπαίδευσης «Μετάφραση και Διερμηνεία».
6. 2020 – D. Minniti-Γκώνια, S. Bindi, *Ανάπτυξη δεξιοτήτων στην Ιταλική ως ΞΓ*. Αθήνα: ΚΕΔΙΒΙΜ ΕΚΠΑ. Εγχειρίδιο διδασκαλίας στο Πρόγραμμα Συμπληρωματικής Εκπαίδευσης *Διδασκαλία της Ιταλικής και της Αγγλικής ως ξένης γλώσσας* (ΚΕ.ΔΙ.ΒΙ.Μ. ΕΚΠΑ).

IV. ΑΡΘΡΑ ΣΕ ΣΥΜΜΕΙΚΤΟΥΣ ΤΟΜΟΥΣ

1. 1996 – «Παροιμιακός και παραμυθιακός λόγος στους Ελληνόφωνους της Καλαβρίας», στον τόμο *Ο Ελληνισμός της Διασποράς*. Αθήνα: Καθημερινή, σσ. 173-177 σε συνεργασία με την Ε. Τραίου).
2. 2001 – «Η Ελληνική γλώσσα στην Ιταλία: Ελληνικές Κοινότητες και Ελληνόφωνοι», στον τόμο *Ο Ελληνισμός της Διασποράς, Β'*. Πάτρα: Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, σσ. 180-200.

3. 2002 – «Προτάσεις για την έκδοση ιταλοελληνικού γλωσσαρίου του Σολωμού», στον τόμο *Θητεία. Τιμητικό αφιέρωμα στον Καθηγητή Μ. Γ. Μερακλή*. Αθήνα: Πανεπιστήμια Αθηνών και Ιωαννίνων, σσ. 425-435. (βλ. Αναλυτικό Υπόμνημα, IV.3)
4. 2006 – «Λαϊκός-προφορικός λόγος και ιταλικός δανεισμός στα *Απομνημονεύματα* του Μακρυγιάννη: Ένα γλωσσάριο», στο: Ι. Κ. Προμπονάς, Π. Βαλαβάνης (επιμ.): *Ευεργεσία. Τόμος χαριστήριος στον Π. Ι. Κοντό*. Τόμ. Α΄. Αθήνα: Έκδοση Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, σσ. 105-133 (βλ. Αναλυτικό Υπόμνημα, IV.4).
5. 2007 – «Ιταλικά δάνεια στην ελληνική αργκό και διαδικασίες προσαρμογής τους», στο *Γλωσσικός Περίπλους. Μελέτες αφιερωμένες στη Δήμητρα Θεοφανοπούλου-Κοντού*. Αθήνα: Τομέας Γλωσσολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών – Καρδαμίτσα, σσ. 200-221 (βλ. Αναλυτικό Υπόμνημα, IV.5).
6. 2007 – «Gli italianismi nella tradizione cretese: I. *Katzurbos*», στον τόμο *Στέφανος. Τιμητική προσφορά στον Βάλτερ Πούχγκερ*. Αθήνα: Ergo, σσ. 803-815 (βλ. Αναλυτικό Υπόμνημα, IV.6).
7. 2007 – «Inventario dei termini italiani e veneziani nella lingua di atti notarili di Naxos (secc. XVI-XVII)», στο: *Ευκαρπίας Έπαινος. Αφιέρωμα στον Καθηγητή Παναγιώτη Δ. Μαστροδημήτρη*. Αθήνα: Πορεία, σσ. 537-576 (βλ. Αναλυτικό Υπόμνημα, IV.7).
Αναφορά: Γ. Γιαννουλοπούλου, Ε. Καραντζόλα στα *Πρακτικά Συνεδρίου για την Ετυμολογία*, ΚΕΓ, Θεσσαλονίκη 2017.
8. 2014 – «L'italiano in Grecia: un bilancio degli ultimi venti anni», στον τόμο Α. Arcuri, E. Mocciano (επιμέλ.): *Verso una didattica linguistica riflessiva*. Università di Palermo: Pubblicazioni del Master in Didattica dell'italiano L2/LS, σσ. 448-454 (βλ. Αναλυτικό Υπόμνημα, IV.8).
Αναφορές: περ. *Ενημέρωση*, τεύχ. 123, Νοέμβριος 2014, σ. 5.

V. ΑΡΘΡΑ ΣΕ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

1. 1991 – «Έντεχνη λαϊκή ποίηση και δημοτικό τραγούδι στην ελληνική διάλεκτο της Καλαβρίας», *ΕΕΦΣΠΑ*, ΚΘ΄ (1986-1991), 241-255.
2. 1991 – «Διανοούμενοι και λογοτεχνία στη σκέψη του Γκράμσι», *Διαβάζω*, τεύχ. 230 (1 Απριλίου 1991), σσ. 35-41.
3. 1992 – «Οι θεωρίες για την προέλευση της ελληνικής γλώσσας στην Καλαβρία», *Παρουσία του Συλλόγου Διδακτικού Προσωπικού της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών*, Η΄, 17-24.
4. 1994 – «Επιβιώσεις, ομοιότητες, συσχετισμοί ανάμεσα στο δημοτικό τραγούδι των ελληνόφωνων της Καλαβρίας και το ελλαδικό», *Μανδραγόρας*, τεύχ. 22-23, (22 Οκτωβρίου 1994), σσ. 169-173.
5. 2001 – «Γλωσσικές παρατηρήσεις στα ιταλικά ποιήματα του Δ. Σολωμού. (Πρόδρομη ανακοίνωση)», *ΕΕΦΣΠΑ*, ΛΒ΄ (1999-2000), 361-392. (βλ. Αναλυτικό Υπόμνημα, V.5).
6. 2001 – «Η μετάφραση ως διαγλωσσική και διαπολιτισμική επικοινωνία», *Πόρφυρας*, τεύχ. 101, Οκτ.-Δεκ. 2001, σσ. 35-42.
7. 2005 – «L'italiano come Lingua straniera nella scuola greca e formazione degli insegnanti», *Ενημέρωση*, αρ. φύλλου 211, Ιούλιος 2005, Αθήνα: ΠΑΛΣΟ, σσ. 10-11 (βλ. Αναλυτικό Υπόμνημα, V.7).
8. 2009 – «Lingua e popolo negli scritti di Gramsci e Seferis sulla questione della lingua», *Επιστημονική Επετηρίδα της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών*, ΛΘ΄ (2007-2008) 323-338.

9. 2009 – «Χρήσεις της γλώσσας στο *Αναλυτικό Πρόγραμμα* του Λυκείου για την Ιταλική γλώσσα», *Ενημέρωση*, τεύχ. 250, 12 Οκτωβρίου 2009, σσ. 12-15 (βλ. Αναλυτικό Υπόμνημα, V.9).
10. 2010 – «Ιταλικές και επτανησιακές λέξεις στην ελληνική αργκό», *ΕΕΦΣΠΑ*, ΜΑ' (2009-2010) 85-127 (βλ. Αναλυτικό Υπόμνημα, V.10).
11. 2010 – «La rivoluzione semantica e terminologica di Galileo Galilei», *Παρουσία*, ΙΘ', 213-230 (βλ. Αναλυτικό Υπόμνημα, V.11).
12. 2010 – «Etimologia e significato nei prestiti italiani del greco (e il *Dizionario Etimologico Babiniotis*)», *Ενημέρωση*, τεύχ. 255, Μάρτιος 2010, σσ. 8-9.
13. 2011 – «Su (e per) la Traduzione», *Lettere Mediterranee*, Anno VII, n. 26, Ott.-Dic. 2011, Reggio Calabria, σσ. 3-4.
14. 2012 – «Πολυγλωσσία, πολυμορφία γλωσσών και η επιτυχής πορεία της Ιταλικής γλώσσας στη Μέση Εκπαίδευση: το Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών του Λυκείου», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τεύχ. 170, Ιούλιος-Σεπτέμβριος 2012, σσ. 89-103 [= *Italiano LS*, βλ. Αναλυτικό Υπόμνημα, V.14].
15. 2012 – «Η Ιταλική: μία «κομμένη» γλώσσα;», εφ. Εδώ Πανεπιστήμιο, φ. 189, 1^η Νοεμβρίου 2012, σ. 3
16. 2012 – «Γλωσσική/διαπολιτισμική εκπαίδευση στην Ιταλία στο πλαίσιο της δια βίου μάθησης», *Τα Εκπαιδευτικά*, τεύχ. 103-104, Ιούλιος-Δεκέμβριος 2012, σσ. 277-289 [= *Italiano LS*, βλ. Αναλυτικό Υπόμνημα, V.16].
17. 2013 – «*Rosa fresca aulentissima*: ovvero competenza lessicale e sociolinguistica in prospettiva diacronica», *Ενημέρωση*, τεύχ. 292 (Απρίλιος 2013), Αθήνα, σσ. 14-17 [= *Italiano LS*, βλ. Αναλυτικό Υπόμνημα, V.17].
18. 2015 – «“*Rosa fresca aulentissima*” ovvero competenza lessicale e sociolinguistica in un testo letterario del passato», *Studi italiani di Linguistica Teorica e Applicata (SILTA)*, τ. 52, τεύχ. 1, σσ. 33-45 (βλ. Αναλυτικό Υπόμνημα, V.18)
19. 2017 – «Η Ιταλική ως ξένη γλώσσα στην ελληνική Εκπαίδευση», στο ηλεκτρ. περ. *ESOS*, 7 Δεκ. 2017 (βλ. Αναλυτικό Υπόμνημα, V.19)
20. 2018 – «I grecismi nel Sardo e il Condaghe di Santa Maria di Bonarcado», *Rivista Italiana di Dialettologia*, 41, 131-146 (βλ. Αναλυτικό Υπόμνημα, V.20)
21. 2019 – «Το ξένο και το εγχώριο ή Γιατί μεταφράζουμε Ιταλούς συγγραφείς στα Ελληνικά», *Rivista di letteratura comparata italiana, bizantina e neoellenica*, 3/2019, σσ. 97-105
22. 2019 – «Italianismi a Cefalonia», *Παρουσία*, τόμ. Α' (ΚΑ') 2017-2018, 35-47.

VI. ΑΡΘΡΑ ΣΕ ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ

1. 2001 – «Ιταλοελληνική διγλωσσία. Το ελληνοκαλαβρικό ιδίωμα από μία νέα οπτική γωνία», στο (Ράλλη Α., Joseph B., Janse M, eds.): *Proceedings of the First International Conference of Modern Greek Dialects and Linguistics Theory (Patras, Oct., 12-14 2000)*, University of Patras, σσ. 165-177. (βλ. Αναλυτικό Υπόμνημα, VI.1)
2. 2001 – «Η σύνδεση γλώσσας-ιδεολογίας στη σύγχρονη ιταλική ποίηση: αναζητήσεις και πειραματισμοί», *Πρακτικά Δέκατου Ένατου Συμποσίου Ποίησης*, Πανεπιστήμιο Πατρών, σσ. 216-231.
3. 2001 – «L'insegnamento dell'Italiano nella Facoltà di Lettere e nel Centro di Lingue Straniere dell'Università di Atene tra passato e presente», στο *Atti del Convegno Internazionale Italianisti (Dipartimento di Lingua e Letteratura Italiana, Università*

- Aristotele di Salonicco, 28-31 Gennaio 2000*), Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, σσ. 339-350 [= *Italiano LS*, σσ. 12-16 (βλ. Αναλυτικό Υπόμνημα, VI.3).
4. 2011 – «Η γλώσσα και ο πολιτισμός των Ελληνόφωνων της Καλαβρίας», στα *Πρακτικά του Διεθνούς Συνεδρίου «Αχαΐα και Νότιος Ιταλία. Επικοινωνία, ανταλλαγές και σχέσεις από την Αρχαιότητα ως σήμερα» (Εταιρεία Επιστήμης και Πολιτισμού Αιγυπτιακής, Αίγιο, 13-15 Ιουλίου 2006)*, Αθήνα: Σήμα Εκδοτική, σσ. 366-378.
  5. 2013 – «*Prestiti italiani, veneziani e latini in testi giuridici di Naxos (secc. XVI-XVII)*», *Πρακτικά του Δ' Πανελλήνιου Συνεδρίου «Η Νάξος δια μέσου των αιώνων» (Δήμος Κομοτηνής, 4-7 Σεπτεμβρίου 2008)*, Αθήνα, σσ. 272-322.
  6. 2013 – «*I prestiti italiani nel neogreco: mutamenti semantici e integrazione lessicale*», στο *Atti del Convegno Internazionale di Studi di Craiova «L'italiano nel mondo, a 150 anni dall'Unità d'Italia» (Universitati din Craiova, 16-17 Settembre 2011)*. Craiova: Editurii Universitaria, σσ. 305-313 (βλ. Αναλυτικό Υπόμνημα, VI.6).
  7. 2013 – «*La questione della lingua in Italia e in Grecia: Identità e relatività negli scritti di Gramsci e Seferis sulla lingua nazionale e popolare*», στα *Πρακτικά Ημερίδας του Τμήματος «Ελλάδα-Ιταλία: πολιτισμικές αλληλεπιδράσεις» (Πανεπιστήμιο Αθηνών, 30 Νοεμβρίου 2011)*. Πανεπιστήμιο Αθηνών, σσ. 109-127 (βλ. Αναλυτικό Υπόμνημα, VI.7).
  8. (υπό έκδοση) «*Ιταλικές δάνειες λέξεις στην κρητική παράδοση: Π. Στάθης*», υπό έκδοση στα *Πρακτικά του ΙΑ' Διεθνούς Κρητολογικού Συνεδρίου (Ιστορική Λαογραφική Εταιρεία Ρεθύμνης, 21-27 Οκτωβρίου 2011)* (βλ. Αναλυτικό Υπόμνημα, VI.8).
  9. 2016 – «*Ιταλικές λέξεις στα ιδιώματα της Καρπάθου και τη Δημοτική: σημασιολογική διαφοροποίηση, μετάπτωση και ανατροφοδότηση*», στον τόμο *Κάρπαθος και Λαογραφία. Πρακτικά του Δ' Διεθνούς Συνεδρίου Καρπαθιακής Λαογραφίας (Κάρπαθος, 8-12 Μαΐου 2013)*, Αθήνα, Ινστιτούτο Λαϊκού Πολιτισμού Καρπάθου, σσ. 669-688 (βλ. Αναλυτικό Υπόμνημα, VI.9).
  10. (υπό έκδοση) – «*Sistemi e proposte di trascrizione del dialetto greco-calabro*», υπό έκδοση στο *Atti del Convegno Internazionale «Graecum est. Identità, morfologia, trasformazioni e sopravvivenze di una millenaria lingua di cultura» (Università degli studi di Napoli Federico II, 30-31 maggio 2013)* (βλ. Αναλυτικό Υπόμνημα, VI.10)
  11. 2017 – «*Traduttologia e apprendimento a distanza: il nuovo programma e-learning di lingua italiana e traduzione dell'Università di Atene*», *Πρακτικά των Italoellenica. Ελληνοϊταλικές Συναντήσεις για τη Γλώσσα και τη Μετάφραση (ΕΚΠΑ, 21 Νοεμβρίου 2015)*, Εκδόσεις Πανεπιστημίου Αθηνών, 2017, σσ. 31-39. (βλ. Αναλυτικό Υπόμνημα, VI.11)
  12. 2017 – «*I perché della traduzione e dell'italiano in Grecia, oggi*», *Πρακτικά των Italoellenica. Ελληνοϊταλικές Συναντήσεις για τη Γλώσσα και τη Μετάφραση (ΕΚΠΑ, 21 Νοεμβρίου 2015)*, Εκδόσεις Πανεπιστημίου Αθηνών – Εργαστήριο Γλώσσας, Μετάφρασης και Μελέτης των σχέσεων μεταξύ Ιταλικής και Ελληνικής γλώσσας, σσ. 11-12.
  13. 2018 – «*Ιταλική γλώσσα και βενετσιάνικη διάλεκτος στην Κέρκυρα: Μια πρώτη προσέγγιση*», *Πρακτικά Ι' Διεθνούς Πανιόνιου Συνεδρίου (Εταιρεία Κερκυραϊκών Σπουδών-Μουσείο Σολωμού, Κέρκυρα, 1η-4 Μαΐου 2014)*, τόμ. 5, Κέρκυρα, Εταιρεία Κερκυραϊκών Σπουδών, σσ. 193-205. (βλ. Αναλυτικό Υπόμνημα, VI.13)
  14. 2018 – «*Finalità, funzioni e attività del laboratorio linguistico nello studio della LS e della Traduzione: il Laboratorio di Lingua, Traduzione e Studio del contatto linguistico italogreco (LabItEl)*», *Πρακτικά των Italoellenica. Ελληνοϊταλικές Συναντήσεις για τη Γλώσσα και τη Μετάφραση (ΕΚΠΑ, 23 Νοεμβρίου 2017)*, Εκδόσεις Πανεπιστημίου

- Αθηνών – Εργαστήριο Γλώσσας, Μετάφρασης και Μελέτης των σχέσεων μεταξύ Ιταλικής και Ελληνικής γλώσσας (υπό έκδοση).
15. 2018 – «Ιταλική γλώσσα και βενετσιάνικη διάλεκτος στην Κέρκυρα: Μια πρώτη προσέγγιση», *Πρακτικά Γ' Διεθνούς Πανιόνιου Συνεδρίου (Εταιρεία Κερκυραϊκών Σπουδών -Μουσείο Σολωμού, Κέρκυρα, 1η-4 Μαΐου 2014)*, τόμ. ΙΒ'. Κέρκυρα: Εταιρεία Κερκυραϊκών Σπουδών, σσ. 193-205.
16. 2019 – «Ιταλισμοί στην Κεφαλονιά», *Πρακτικά ΙΑ' Διεθνούς Πανιόνιου Συνεδρίου (Κεφαλονιά, 21-25 Μαΐου 2018)*. Τόμ. ΙV. Αργοστόλι: Εταιρεία Κεφαλληνιακών Ιστορικών Ερευνών, σσ. 751-787
17. 2019 – «Italianismi a Cefalonia (e gli studi di Manlio Cortelazzo sul contatto italogreco)». *Itinerari dialettali. Omaggio a M. Cortelazzo*. Padova: CLEUP, σσ. 209-237.

VII. ΕΠΙΜΕΛΕΙΕΣ ΤΟΜΩΝ

- 2017 – *Πρακτικά των Italoellenica. Ελληνοϊταλικές Συναντήσεις για τη Γλώσσα και τη Μετάφραση (ΕΚΠΑ, 21 Νοεμβρίου 2015)*, Εκδόσεις Πανεπιστημίου Αθηνών – Εργαστήριο Γλώσσας, Μετάφρασης και Μελέτης των σχέσεων μεταξύ Ιταλικής και Ελληνικής γλώσσας, σσ. 150. ISBN: 978-960-466-165-7
Riferimenti: E. Mouka, riv. *Civitas Gentium* 6.1 (2018) (recensione).
- 2019 – *Πρακτικά των Italoellenica. Ελληνοϊταλικές Συναντήσεις για τη Γλώσσα και τη Μετάφραση (ΕΚΠΑ, 23 Νοεμβρίου 2017)*, Εκδόσεις Πανεπιστημίου Αθηνών – Εργαστήριο Γλώσσας, Μετάφρασης και Μελέτης των σχέσεων μεταξύ Ιταλικής και Ελληνικής γλώσσας, σσ. 230. ISBN: 978-960-466-205-0
(Υπό έκδοση) – *Οι ιταλικές λέξεις στη Νέα Ελληνική, τις διαλέκτους της και σε άλλες γλώσσες. Πρακτικά των Italoellenica. Ελληνοϊταλικές Συναντήσεις για τη Γλώσσα και τη Μετάφραση (ΕΚΠΑ, 1η Νοεμβρίου 2019)*, Εκδόσεις Πανεπιστημίου Αθηνών – Εργαστήριο Γλώσσας, Μετάφρασης και Μελέτης των σχέσεων μεταξύ Ιταλικής και Ελληνικής γλώσσας.

VIII. ΛΗΜΜΑΤΑ ΣΕ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΕΣ

- 2010 – «U. Foscolo», *Λεξικό Συγγραφέων*. Αθήνα: Πατάκη 2010. (Βλ. Αναλυτικό Υπόμνημα, VIII.1)
- 2010 – «F. T. Marinetti», *Λεξικό Συγγραφέων*. Αθήνα: Πατάκη 2010. (Βλ. Αναλυτικό Υπόμνημα, VIII.2)
- 2010 – «G. Ungaretti», *Λεξικό Συγγραφέων*. Αθήνα: Πατάκη 2010. (Βλ. Αναλυτικό Υπόμνημα, VIII.3)
- 2010 – «G. Papini», *Λεξικό Συγγραφέων*. Αθήνα: Πατάκη 2010. (Βλ. Αναλυτικό Υπόμνημα, VIII.4)
- 2018 – «Gli italianismi nel neogreco», *Εγκυκλοπαίδεια Treccani on line. Il portale del sapere*.
- 2019 – «Lingue sotto il tetto d'Italia. Le minoranze alloglotte da Bolzano a Carloforte – 12. Le isole grecofone in Calabria e in Puglia», *Εγκυκλοπαίδεια Treccani on line. Il portale del sapere*.

IX. ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΕΣ – ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΕΙΣ

1. 2002 – Βιβλιοπαρουσίαση του τόμου του Χρ. Χαραλαμπίκη, *Κρητολογικά Μελετήματα. Γλώσσα, λογοτεχνία και πολιτισμός*, Ηράκλειο Κρήτης 2001, *Italia dialettale. Rivista di*

- dialettologia italiana. Fondata da C. Merlo, Pisa, σσ. 181 κ. εξ. (Βλ. Αναλυτικό Υπόμνημα, IX.1)*
2. (υπό έκδοση) – «Saggio bibliografico di studi sul dialetto greco-calabro (1958-1993)», *Quaderni di Linguistica*, Università della Calabria.

X. ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

1. 2007 – *Δέκα θέσεις για μία Δημοκρατική Γλωσσική Εκπαίδευση*. Αθήνα: Πατάκης⁴ ISBN 978-960-16-2615-4 ((Βλ. Αναλυτικό Υπόμνημα, X.1)
2. (εκπονείται) – *Η ετυμολογία. Ιστορία. Ζητήματα. Μεθοδολογία*.

XI. ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

1. 1990 – «Μικρή ανθολογία Ρουμάνων ποιητών», στο περ. *Cielo mediterraneo*, fasc. 2, σσ. 17-19.
2. 1990 – *Lectura Dantis*. Giuseppe Ungaretti: Το πρώτο άσμα της Κόλασης, Διαβάζω, τεύχ. 230, 10 Ιανουαρίου 1990, σσ. 15-20 (λογοτεχνικό δοκίμιο).
3. 1993 – Αντόνιο Ταμπούκι: *Ρέκβιεμ*. Αθήνα: Οδυσσέας, σσ. 160 (μυθιστόρημα).
4. 1994 – «Dante Maffia, Corrado Calabrò», *Πρακτικά Συμποσίου Ποίησης*. Επιμέλεια: Σ. Σκαρτσής. Πανεπιστήμιο Πατρών, σσ. 45-46.
5. 1996 – «Il Post Scriptum di Manolis Anagnostakis», *Greek Letters. A Journal of Modern Greek Literature in Translation*, 9, 187-197 (εισαγωγή, μετάφραση του βιβλίου του Ποιητή). (Βλ. Αναλυτικό Υπόμνημα, XI.5)
6. 1998 – «Il linguaggio dell'assurdo in Nikos Engonopoulos», *Greek Letters. A Journal of Modern Greek Literature in Translation*, 12, 183-209 (εισαγωγή, μετάφραση επιλογής ποιημάτων). (Βλ. Αναλυτικό Υπόμνημα, XI.6)
7. 1998 – Vincenzo Consolo. *Το χαμόγελο του άγνωστου ναυτικού, Περίπλους*, τεύχ. 45 (Μάρτιος-Ιούνιος 1998), σσ. 96-99 (προδημοσίευση του όμωνυμου μυθιστορήματος).
8. 2008 – Galatea Sarandi. *Maniatiko*, *Greek Letters. A Journal of Modern Greek Literature in Translation*, 20, 152-162. (Βλ. Αναλυτικό Υπόμνημα, XI.8)

ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ

1. *Προφορικός λόγος και ποίηση στους Ελληνόφωνους της Καλαβρίας* (μονογραφία)⁵.
2. Οι ιταλικές και βενετσιάνικες λέξεις στη Νέα Ελληνική, τις διαλέκτους της και άλλες ποικιλίες της (μονογραφία)⁶.

⁴ Βλ. την υπ'αρ. 1 από τις Επιστημονικές Μεταφράσεις στο Αναλυτικό Υπόμνημα.

⁵ Επεξεργασμένη και ενημερωμένη με τη νεότερη βιβλιογραφία και νέα στοιχεία μορφή της πτυχιακής μου διατριβής (Napoli, Università Orientale, 1983), η οποία αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του έτους. Θα υποβληθεί για δημοσίευση σε ειδικό εκδοτικό οίκο της Ιταλίας. Πρόκειται για εισαγωγή στο ζήτημα της προέλευσης του ελληνικού ιδιώματος στην Καλαβρία, με ικανή συλλογή ανέκδοτων προφορικών και γραπτών τεκμηριών σε φωνητική μεταγραφή, τα οποία συνέλεξα στο διάστημα 1981-1983 από φυσικούς ομιλητές.

⁶ Πρόκειται για συνολική προσέγγιση στον λεξικό δανεισμό της Νέας Ελληνικής από την Ιταλική γλώσσα και τη Βενετσιάνικη διάλεκτο. Ο ιταλικός δανεισμός αποτελεί αντικείμενο

3. *Βιβλιογραφία των γλωσσικών μειονοτήτων της Καλαβρίας (Ελληνική, Αλβανική, Οκκιτανική, Ρωμανί)* (σε συνεργασία με τον F. Altimari) (μονογραφία).
4. «Δανεισμός και παρεμβολές απο την Ιταλική σε ένα τρίγλωσσο λαϊκό κείμενο της Κύπρου του ΙΕ΄ αι.» (σε γλωσσολογικό περιοδικό της Κύπρου).
5. «*La Comodità των Ψευτογιατρών e gli italianismi nella terminologia della medicina popolare in Grecia*» (σε περιοδικό της Ιταλίας).

3. ΣΥΝΟΨΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ ΚΑΙ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

Κατά τέσσερις βασικούς άξονες:

1. Η *επαφή γλωσσών (Ιταλικής-Ελληνικής)* παραμένει στο επίκεντρο των ενδιαφερόντων μου, με αναμενόμενη μετατόπιση του κύριου γεωγραφικού βάρους από την Καλαβρία στις ελλαδικές διαλέκτους και την Κύπρο.
  - *Ελληνοϊταλική διάλεκτος της Καλαβρίας.* Με μία διατριβή και σειρά άρθρων, ανακοινώσεων σε διεθνή συνέδρια, προπτυχιακών και μεταπτυχιακών σεμιναρίων, καθώς επίσης και μεταπτυχιακών εργασιών που εκπονήθηκαν από ξένους φοιτητές που συμμετείχαν στο πρόγραμμα INTERREG, επιχειρείται η όσο το δυνατόν ευρύτερη κάλυψη ερευνητικών θεμάτων που σχετίζονται με το συγκεκριμένο ιδίωμα. Η έρευνα γύρω από το επονομαζόμενο *κατωϊταλικό ιδίωμα* ή *grecanico*, η οποία ξεκίνησε με τις πρώιμες επιστημονικές αναζητήσεις μου (1983), εξακολουθεί να διεξάγεται στο Università della Calabria, όπου κατά περιόδους διδάσκω ως visiting professor και το σχετικό μάθημα.
  - *Ιταλικός δανεισμός στη Νέα Ελληνική.* Η Ελληνική δέχθηκε πάμπολλές επιδράσεις από τα Λατινικά στην αρχαιότητα και από την Ιταλική γλώσσα και τη Βενετσιάνικη διάλεκτο στη νεώτερη εποχή (Βενετοκρατία, Ιταλική διακυβέρνηση των Νήσων, κοκ.). Η παρουσία της Ιταλικής στην Ελλάδα ωστόσο δεν οφείλεται μόνο στην απευθείας επαφή, αλλά και στο κύρος που η γλώσσα και ο πολιτισμός των Ιταλών ασκεί πανευρωπαϊκά, κατ'επέκταση και στην Ελλάδα. Τα κείμενα της λογοτεχνικής παράδοσης, αλλά και ο σύγχρονος λόγος των Νεοελλήνων αποτελούν ιδιαίτερα πρόσφορο έδαφος για τη μελέτη αυτών των επιρροών, κυρίως του λεξικού δανεισμού. Η αναζήτηση *δάνειων λέξεων* και *εκτυπωμάτων* καταλαμβάνει εδώ και χρόνια τις έρευνές μου, με αποτέλεσμα τη δημοσίευση σειράς άρθρων και ανακοινώσεων σε συνέδρια γύρω από το θέμα, είτε αυτό αφορά την κοινή ΝΕ είτε τις διαλέκτους της (Κρήτη, Επτάνησα, Κύπρος, Νάξος), αλλά και τις αργκό (γλώσσα «καλιαρντά»). Επίσης, συνολική μελέτη

χρηματοδοτούμενης από το Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας έρευνάς μου από το 2007. Επιμέρους μελέτες σχετικές με το θέμα έχω δημοσιεύσει κατά καιρούς σε Πρακτικά συνεδρίων και επιστημονικά περιοδικά. Συγκεκριμένα, έχει γίνει μέχρι τώρα αποδελτίωση κυρίως γλωσσαρίων από έργα στην Κρητική διάλεκτο (βλ. Αναλυτικό Υπόμνημα αρ. 8), από έγγραφα σε συμβολαιογραφική γλώσσα της νησιωτικής χώρας του Αιγαίου (*αυτ.*, αρ. 9), καθώς επίσης από δείγματα αργκοτικού λόγου με επτανησιώτικες επιδράσεις (*αυτ.*, αρ. 11). Το ενδιαφέρον της έρευνάς μου επικεντρώνεται στην *αλλαγή της σημασίας της λέξης σε σχέση με τη γλώσσα εκκίνησης, αλλά και της σημασιολογικής ενσωμάτωσής της στη γλώσσα υποδοχής (μετάπτωσης, επέκτασης, μεταφοράς, κοκ.)*. Επίσης, ιδιαίτερη βαρύτητα θα δίδεται στην αποκατάσταση ετυμολογιών που ελέγχονται ως εσφαλμένες στα υπάρχοντα λεξικά της ΝΕ και των διαλέκτων. Απώτερος στόχος της έρευνάς μου είναι η κατάρτιση γλωσσαρίου με την πληρέστερη κατά το δυνατόν περισυλλογή ιταλικών και βενετσιάνικων δανείων. Η εργασία αυτή ως εκ της φύσεώς της εκπονείται με την προοπτική να αποτελέσει υπόβαθρο για φιλολογικές, γλωσσικές, ονοματολογικές, ιστορικές, κ.ά. μελέτες γύρω από τις σχέσεις μεταξύ Ελλάδας και Ιταλίας.

μου για το θέμα ήδη ετοιμάζεται (Βλ. Εργασίες σε εξέλιξη, αρ. 2). Οι σχέσεις μεταξύ της Ιταλικής και της Ελληνικής αποτελούν άλλωστε και θέμα διδασκαλίας μου από το 2001 στο πλαίσιο υποχρεωτικών αλλά και επιλεγόμενων μαθημάτων («Κοινωνιογλωσσολογία της Ιταλικής γλώσσας», ΣΤ΄ εξ. και «Αλληλεπιδράσεις μεταξύ της Ιταλικής και της Ελληνικής γλώσσας»· βλ. και 4, Έκθεση διδακτικού έργου).

- *Ιστορία της Ιταλικής γλώσσας/Γλωσσικό ζήτημα*. Η συζήτηση γύρω από τη διαμόρφωση και διάδοση μιας ενιαίας κοινής γλώσσας στην Ιταλία επηρέασε ως γνωστόν και το γλωσσικό ζήτημα στην Ελλάδα ήδη από τις πρώτες του εκφάνσεις του στους Κρητικούς λόγιους (ΙΣΤ΄ αι.). Θεωρώ, λοιπόν, επιστημονική πρόκληση την ερευνητική ενασχόληση με το θέμα, στο οποίο νομίζω συνέβαλε η διδακτορική μου διατριβή (βλ. 2, Κατάλογος Κυριότερων Δημοσιευμάτων, Διατριβή υπ'αρ. 3) καθώς επίσης και συναφή άρθρα. Εξάλλου, ασχολούμενη εντατικά με την Ιστορία της Ιταλικής γλώσσας στο πλαίσιο του σχετικού μαθήματος (βλ. 4, Έκθεση διδακτικού έργου), είχα τη δυνατότητα να εντυπώσω και σε θέματα που άπτονται της εξέλιξης της Ιταλικής από τα *volgari* ως τις μέρες μας. Έτσι, προχώρησα στη συγγραφή εγχειριδίου με τίτλο *Diacronie. Testi per lo studio della storia linguistica e della questione della lingua in Italia*, το οποίο περιέχει επιλογή κειμένων που χρονολογούνται από το Ι΄ ως τον Κ΄ αι. (βλ. 2 Κατάλογος Κυριότερων Δημοσιευμάτων, Μονογραφίες, αρ. 1). Επίσης, όσον αφορά το *volgare* της Καλαβρίας, η προσοχή μου επικεντρώθηκε σε κείμενο του ΙΓ΄ αι. σε ιταλοϊουδαϊκή διάλεκτο της νότιας Ιταλίας, που ανευρέθηκε χειρόγραφο στην Καλαβρία και του οποίου επιμελήθηκα την επανέκδοση (η πρώτη έγινε, προσθέτοντας σχολιασμό και πλούσια νεώτερη βιβλιογραφία (βλ. Αναλυτικό Υπόμνημα, αρ. 4).

3. Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία.

- *Η διδασκαλία της Ιταλικής στη Μ. Εκπαίδευση*. Το θέμα με απασχόλησε ερευνητικά, καθώς μάλιστα σχετίζεται τη διδασκαλία στο πανεπιστήμιο και την παρεχομένη παιδεία στους μέλλοντες φιλόλογους. Παρά τις προσπάθειες επιστημόνων και φορέων, αλλά και τις ανθρωποώρες που διοχετεύθηκαν στο πιλωτικό πρόγραμμα που εφαρμόστηκε από το Υπουργείο Παιδείας, η διδασκαλία της Ιταλικής στο δημόσιο σχολείο δεν χορηγήθηκε παρά για σύντομο διάστημα, από το 2004-2005 στο Γυμνάσιο και από το 2008-2009 στο Λύκειο μέχρις ότου περιορίστηκε το 2011 και οδηγείται σταδιακά σε αδράνεια.
  - *Η ελληνική ως μειονοτική γλώσσα στην ιταλική Εκπαίδευση*. Παράλληλα με τις ερευνητικές μου δραστηριότητες για τη μελέτη του κατωϊταλικού ιδιώματος της Καλαβρίας, ήταν αναπόφευκτη η αναζωπύρωση του ενδιαφέροντός μου για το ζήτημα της διάδοσης αυτής της διαλέκτου. Έτσι, επανήλθα με μια σειρά ανακοινώσεων, διαλέξεων στο εξωτερικό και μαθημάτων σε θέματα που άπτονται γενικότερα της διδασκαλίας του λεγόμενου *grecanico*, με ιδιαίτερη έμφαση στο ζήτημα της μεταγραφής του (βλ. Αναλυτικό Υπόμνημα, αρ. 19). Άποψή μου είναι, ότι η επιβίωση αυτού του ιδιώματος έγκειται πρωτίστως στη δυνατότητά του να διαβάζεται και να γράφεται, είτε από τους ίδιους τους ομιλητές είτε από αυτούς που επιθυμούν να το μάθουν.
4. *Λεξιλόγιο*. Τα τελευταία χρόνια, το λεξιλόγιο βρίσκεται στο επίκεντρο των ερευνητικών μου ενδιαφερόντων. Εκτός από τις μελέτες που προανέφερα για τον δανεισμό ιταλικών λέξεων στη ΝΕ, το ιταλικό λεξιλόγιο με απασχολεί και στην ενδογλωσσική του διάσταση. Τα κεφάλαια Α΄-Γ΄ του βιβλίου μου *Le parole e i significati dell'italiano* (βλ. Αναλυτικό Υπόμνημα, αρ. 2) αποτελούν μία κατά κάποιον τρόπο εισαγωγή στις λέξεις της Ιταλικής τόσο από την πλευρά της Λεξικολογίας όσο και της Λεξικογραφίας. Έτσι, επιχειρείται η σημασιολογική προσέγγιση των λέξεων, ενώ εξετάζονται κυρίως οι

αλλαγές της σημασίας στο πλαίσιο της εξέλιξης της γλώσσας, από τις απαρχές της στον 1^ο αι. μέχρι σήμερα. Η διαμόρφωση του ιταλικού λεξιλογίου αποτελεί άλλωστε αντικείμενο και μιας άλλης μελέτης μου (Βλ. Αναλυτικό Υπόμνημα, αρ. 12), όπου παρουσιάζεται η αναθεώρηση της Λατινικής ως της επιστημονικής γλώσσας από τον Γαλιλαίο και η συμβολή του στη δημιουργία του επιστημονικού λεξιλογίου σε γλώσσα *volgare*.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΕΡΓΟ. ΣΥΝΔΕΣΗ ΕΡΕΥΝΑΣ-ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

1. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΣΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Από το 1998, έτος διορισμού μου στο Γενικό Τμήμα Ξένων Πολιτισμών, δίδαξα 9 διαφορετικά μαθήματα σε προπτυχιακό και σε μεταπτυχιακό επίπεδο.

Επίσης, ασχολήθηκα με τη σύσταση και διοργάνωση της Πρακτικής Άσκησης (*Practice Training*) των φοιτητών στο πλαίσιο του μαθήματός μου της Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας (βλ. παρακάτω).

Τα μαθήματα ενίοτε επεξεργάζονται παράλληλα ερευνητικά θέματα που με απασχολούν, αλλά και ανατροφοδοτούν παλαιότερη έρευνά μου.

- *Φωνητική/Φωνολογία της Ιταλικής γλώσσας* (υποχρεωτικό μάθημα του προγράμματος, ΕΕ 1999-2003· έκτοτε, διδάσκεται από άλλο μέλος ΔΕΠ).
Ιταλικό αλφάβητο, γραφήματα, αρθρωτικό σύστημα, άρθρωση συμφώνων και φωνηέντων, μονόφθογοι, δίφθογοι, χάσματα, φθόγοι και φωνήματα της Ιταλικής γλώσσας, ελάχιστα ζεύγη, αλλόφωνα, φωνητική μεταγραφή, συλλαβή, υπερτεμαχιακά στοιχεία, επιτονισμός, προσωδία. Τοπικές προφορές.
- *Μορφολογία και Σύνταξη της Ιταλικής Γλώσσας* (υποχρεωτικό, ΕΕ 2001· έκτοτε, διδάσκεται από άλλο μέλος ΔΕΠ).
Μορφήματα, λεξικές μοναδες, συμφύματα, σχηματισμός λέξεων, επιθηματοποίηση, προθηματοποίηση, σύνθεση, απλή/σύνθετη πρόταση, παράταξη/υπόταξη.
- *Ιστορία της Ιταλικής Γλώσσας* (υποχρεωτικό, ΕΕ 2001-).
Εξέταση των ιστορικών και πολιτικών συνθηκών που επέτρεψαν τη διαμόρφωση και την εξάπλωση της Ιταλικής *volgare* από το ΙΒ΄ ως την ανάδειξή του σε κοινή γλώσσα κατά την Αναγέννηση και σε εθνική γλώσσα ύστερα από την Παλιγγενεσία. Βάσει των κειμένων περιγραφή (φωνητική, φωνολογία, μορφολογία, σύνταξη, σημασιολογία) αυτής της γλωσσικής μορφής. Γραπτός και προφορικός λόγος κατά το Quattrocento και το Cinquecento και εφεύρεση μιας επιστημονικής γλώσσας από τον Galileo. Η ενοποίηση του έθνους, η ίδρυση του Ιταλικού κράτους και τα συναφή θέματα γλωσσικής πολιτικής: γλωσσικό ζήτημα και ορθογραφικές μεταρρυθμίσεις.
- *Θεωρία της Μετάφρασης* (υποχρεωτικό, ΧΕ 2001-).
Ιστορική αναδρομή στη θεωρία της μετάφρασης με στόχο την παρουσίαση της εξέλιξής της, καθώς και των σχετικών τεχνικών από την αρχαιότητα μέχρι και τον 20^ο αιώνα (Nida, Benjamin, Mounin, κ.ά). Σχέσεις μετάφρασης και γλωσσολογίας. Σημειολογία. “Ειδικές” γλώσσες και λεξικά. Διδακτική της Μετάφρασης.
- *Κοινωνιογλωσσολογία της Ιταλικής γλώσσας* (υποχρεωτικό, ΕΕ 2001-).

Εισαγωγή στο διακλαδικό χώρο της Κοινωνιογλωσσολογίας. Παρουσιάζεται η πολυδιάστατη σχέση της γλώσσας με την κοινωνία και με τους θεσμούς που την ορίζουν. Αναλύονται οι παράγοντες που προκαλούν τη γλωσσική ποικιλία στις διάφορες κοινωνικές ομάδες. Εξετάζονται οι παράγοντες που επηρέασαν τις γλωσσικές επιλογές των Ιταλών, όπως η κοινωνική τάξη, ο γεωγραφικός χώρος, κ.λπ. Τέλος, εξετάζονται κοινωνιογλωσσολογικά φαινόμενα, όπως η διγλωσσία, οι τοπικοί διάλεκτοι και η ιδιαίτερη γλώσσα κάποιων κοινωνικών ομάδων. Το μάθημα περιλαμβάνει αριθμό ασκήσεων ή συντόμων εργασιών για εξοικείωση στην έρευνα των ανωτέρω θεμάτων.

– *Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία στη Διδακτική της Ιταλικής Γλώσσας* (υποχρεωτικό μάθημα του προγράμματος, ΧΕ 2002-).

Αρχές Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας. Προγραμματισμός (*syllabus, curriculum*, αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών). Ανάπτυξη λεξικολογικής/σημασιολογικής δεξιότητας. Ανάπτυξη φωνολογικής δεξιότητας. Στοιχεία ανάλυσης λαθών. Στοιχεία γλωσσικής πολιτικής, πολυγλωσσία/πολυμορφία γλωσσών στην Εκπαίδευση. Το ΑΠΣ της Ιταλικής γλώσσας στο Λύκειο. *Deficit hypothesis*, δημοκρατική γλωσσική εκπαίδευση στην Ιταλία.

– Πρακτική Άσκηση (*Practice Training*)

Στο πλαίσιο του συγκεκριμένου μαθήματος, συστάθηκε και διοργανώθηκε κατά την τριετία 2003-2005 η Πρακτική Άσκηση των τελειόφοιτων του Τμήματος με επισκέψεις σε δημόσια και ιδιωτικά σχολεία, όπου διδάσκονταν τα Ιταλικά.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

– *Ιταλική Γλωσσολογία I* (επιλεγόμενο μάθημα του προγράμματος, ΧΕ 1998-1999). Το μάθημα καταργήθηκε με την ίδρυση του ΤΠΓΦ.

Οι νεολατινικές γλώσσες. Περιδιάβαση της ιστορίας της Ιταλικής γλώσσας από το Ι΄ ως τον Κ΄ αι. Εξέταση των διαλέκτων της Ιταλικής ως εξέλιξη των *volgari*. Γλωσσική αλλαγή και ζητήματα ορθογραφίας.

– *Πρακτική της Μετάφρασης* (επιλεγόμενο μάθημα του προγράμματος, ΧΕ 2002-2003).

– *Αλληλεπιδράσεις μεταξύ της Ιταλικής και Ελληνικής γλώσσας* (επιλεγόμενο μάθημα του προγράμματος, ΕΕ 2003-2004).

Επιδράσεις της Ιταλικής γλώσσας σε γραπτά και προφορικά κείμενα της Ελληνικής παράδοσης (Κρητική και Επτανησιακή λογοτεχνία, Κυπριακή γραμματεία, άλλα γλωσσικά *corpora* σε διάλεκτο).

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΣΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

– *Μετάφραση δοκιμιακού λόγου από την Ιταλική προς την Ελληνική γλώσσα και αντίστροφα* (Διατμηματικό ΠΜΣ *Μετάφραση – Μεταφρασεολογία*, Τμήμα Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας, ΕΚΠΑ, α. έ. 1998-1999).

– *Ιστορία των μεταφράσεων ιταλικών έργων στην Ελλάδα* (ΠΜΣ «Ελληνορωμαϊκές-Ελληνοϊταλικές Σπουδές. Λογοτεχνία, Ιστορία, Πολιτισμός», ΤΠΓΦ, Χ. Εξ. 2015-2016).

– *Γλώσσα και Πολιτισμός της Ελληνόφωνης Ιταλίας* (ΠΜΣ «Ελληνορωμαϊκές-Ελληνοϊταλικές Σπουδές. Λογοτεχνία, Ιστορία, Πολιτισμός», ΤΠΓΦ, Ε. Εξ. 2016-2017, 2017-2018)

– *Ιταλική γλώσσα και πολιτισμός στην Ελλάδα* (ΠΜΣ «Ελληνορωμαϊκές-Ελληνοϊταλικές Σπουδές. Λογοτεχνία, Ιστορία, Πολιτισμός», ΤΠΓΦ, Χ. Εξ. 2016-2020).

2. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΣΕ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

- *Η ελληνοϊταλική διάλεκτος της Καλαβρίας* (μάθημα ως *visiting professor* στο Dipartimento di Linguistica του Università della Calabria, ΕΕ 2002).
- *Οι ιταλισμοί στη νέα ελληνική γλώσσα* (διάλεξη ως *visiting professor* στο Dipartimento di Linguistica «Tristano Bolelli» του Università di Pisa, ΧΕ, 2008).
- *Η μελέτη, προάσπιση και διδασκαλία της Ελληνικής ως μειονοτικής γλώσσας στην Καλαβρία* (διάλεξη στο Dipartimento di Linguistica του Università della Calabria, Φεβρουάριος 2013).

3. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

- *Μετάφραση, Λεξικογραφία και Ορολογία, Πρακτική της Μετάφρασης* (Πρόγραμμα Συμπληρωματικής Εκπαίδευσης «Ιταλική γλώσσα και Μετάφραση», ΚΕΚ ΕΚΠΑ (2015-).

ΛΟΙΠΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΕΡΓΟ

- 2015- – Επιστημονική Υπεύθυνος του Προγράμματος Συμπληρωματικής Εκπαίδευσης «Ιταλική γλώσσα και Μετάφραση», ΚΕΚ ΕΚΠΑ.
- 2016- – Διευθύντρια του Εργαστηρίου Γλώσσας, Μετάφρασης και Μελέτης των σχέσεων μεταξύ Ιταλικής και Ελληνικής γλώσσας, ΤΠΦ.

5. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

Επιτροπές του Τμήματος

- 1999-2004: Μέλος Επιτροπής για το Πρόγραμμα και τον Οδηγό Σπουδών
- 1999-2005: Μέλος κεντρική Επιτροπή για διεξαγωγή Κατατακτηρίων Εξετάσεων
- 2000- : Μέλος Επιτροπής για τους διαγωνισμούς Κληροδοτημάτων του ΕΚΠΑ
- 2007: Μέλος τριμελούς επιστημονικής Επιτροπής για την έκδοση τιμητικού τόμου προς τον Ομότιμο Καθ. Π. Δ. Μαστροδημήτρη.
- 2010: Μέλος τετραμελούς Επιτροπής του ενιαίου Τμήματος ΠΓΦ για τη διαβούλευση στο θέμα του Πιστοποιητικού Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας.
- 2011: Εκπρόσωπος του Τμήματος για την Επιτροπή Αριστείας του ΕΚΠΑ.
- 2012-: Σύμβουλος του Τμήματος για φοιτητές ΑΜΕΑ.
- 2014: Ακαδημαϊκός σύμβουλος πρωτοετών φοιτητών.
- 2015: Μέλος Επιτροπής για την πρόσληψη Ιταλού δασκάλου της γλώσσας
- 2015: Ορισμός ως Γενική Υπεύθυνη του ΤΠΦ για το Πρόγραμμα ERASMUS (2016)
- 2016-: Μέλος Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών, ΤΠΦ
- 2016-: Μέλος Επιτροπής Ιστοσελίδας Τμήματος
- 2016-: Μέλος Επιτροπής αναγνωρίσεων διπλωμάτων γνώσης της γλώσσας
- 2016-2017: Συντονίστρια ΟΜΕΑ
- 2016: Μέλος Επιτροπής για την κρίση ΕΕΔΠΠ στο ΤΠΦ
- 2017: Μέλος Επιτροπής για την πρόσληψη Ιταλού δασκάλου της γλώσσας

Εποπτεία και συμβουλευτική διατριβών και μεταπτυχιακών εργασιών

Μέλος της επιτροπής κρίσεως στις εξής διδακτορικές διατριβές:

- 2001-: Ε. Γεωργιάδου, *Η έκφραση της ευγένειας σε ιταλικά θεατρικά έργα και η απόδοσή της σε ελληνικές μεταφράσεις.*
- 2006: Α. Αλεξοπούλου, *Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία της Ισπανικής.*

- 2006: Γ. Μηλιώνη, *Nuove tecnologie e didattica dell'italiano come lingua straniera*.
- 2008: Ε. Σαρρή, *Η λογοτεχνία στα πλαίσια του ιταλικού γλωσσικού μαθήματος*.

Επιβλέπουσα στις εξής μεταπτυχιακές και διδακτορικές διατριβές:

- 2015-: Χ. Καραγιώργου, *Ιδιωματισμοί και διαλεκτισμοί στις ελληνικές μεταφράσεις ιταλικής λογοτεχνίας* (09/07/2015) (άλλα μέλη: Χρ. Χαραλαμπίκης, Γ. Ζώρας).
- 2016-: Α. Πάνου, *Il VdB e lo sviluppo della competenza lessicale attraverso I testi letterari nei manuali didattici di italiano LS in Grecia* (5/04/2017) (άλλα μέλη: C. Lavinio, Γ. Ζώρας).
- 2016-: Ε. Ψαρρά, *Οι ιταλικές και ισπανικές μεταφράσεις του μυθιστορήματος Ηρώ και Λέανδρος* (μεταπτυχ.).
- 2017-: Ε. Ψαρρά, *Η παρουσία ιταλικών λέξεων στο γλωσσικό ιδίωμα της Καλύμνου* (01/03/2018) (άλλα μέλη: Ε. Σελλά, Α. Ράλλη).

Και επίσης:

- 2015-: Θ. Νανάση, «Η συμβολή της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην διατήρηση της ελληνόφωνης πολιτισμικής κληρονομιάς γεωγραφικά καθορισμένων μειονοτήτων: Ελληνόφωνες κάτοικοι και ελληνόφωνα χωριά της κάτω Ιταλίας» (4.06.2015) (μέλος της Τριμελούς με τον Δ. Φιλιππίδη και υπεύθυνη την Ε. Κασάπη).

Άλλες επιτροπές

- 1998-2020: Συμμετοχές σε Ειδικές Επιτροπές εκλογής και ανέλιξης ακαδημαϊκού προσωπικού (μέλη ΔΕΠ, ΕΕΔΠ και ΕΤΕΠ του ΤΠΓΦ, μέλη ΕΕΔΠ του Διδασκαλείου Ξένων Γλωσσών ΕΚΠΑ, ΤΕΙ Ξένων Γλωσσών Ηπείρου).
- 2017: Μέλος σε Εκλεκτορικό Σώμα στο Τμήμα Τουρκικών & Ασιατικών Σπουδών ΕΚΠΑ για την κρίση θέσης Επίκουρου Καθηγητή
- 2020: Μέλος σε Εκλεκτορικό Σώμα στο ΤΠΓΦ ΕΚΠΑ για την κρίση θέσης Επίκουρου Καθηγητή (Κ. Φλώρου).

Συμβουλευτικές υπηρεσίες

- 1990-2002: Μέλος εξεταστικών Επιτροπών για την επιλογή υποτρόφων στην Ιταλική γλώσσα (Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών).
- 1996-1999: Μέλος εξεταστικών Επιτροπών για την επιλογή υποτρόφων στην Ιταλική γλώσσα (Σχολή Δημόσιας Διοίκησης).
- 2001-2003: Επιμελήτρια των διδασκόντων την Ιταλική γλώσσα στο Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών του ΕΚΠΑ.
- 2003-2004: Μέλος τριμελούς Επιτροπής για την επιλογή μεταπτυχιακών υποτρόφων στην Κοινωνιογλωσσολογία (ΙΚΥ).
- 2004-2008: Μέλος Κεντρικής Επιτροπής Πανελληνίων Εξετάσεων (ΥΠΕΠΘ).
- 2004-2007: Μέλος Κεντρικής Επιτροπής για τη χορήγηση Ευρωπαϊκού LABEL γλωσσομάθειας (Υπουργείο Παιδείας – Οργανισμός Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης).
- 2004-2008: Κεντρική Επιτροπή Εξετάσεων για τις Αποσπάσεις Εκπαιδευτικών στο Εξωτερικό (ΥΠΕΠΘ).
- 2005: Πρόεδρος Επιτροπής κρίσης ελεύθερων βοηθημάτων για τη διδασκαλία της Ιταλικής γλώσσας στο Γυμνάσιο (ΥΠΕΠΘ).

- 2005-2007: Μέλος Κεντρικής Επιτροπής Κρατικού Πιστοποιητικού Γλωσσομάθειας (ΥΠΕΠΘ).
- 2008: Πρόεδρος επιτροπής για την επιλογή διδακτικών συγγραμμάτων της Ιταλικής γλώσσας για το Λύκειο (Υπουργείο Παιδείας).